

Klimatinvesteringsansökan - Solhemsdammen (ödledammen)

Nytta för staden

I Solhemsdammen, även kallad Ödledammen, finns enligt tidigare inventeringar, genomförda mellan 2016-2018, större och mindre vattensalamander. Dammen är belägen på en höjd mitt i Solhem och ursprungligen är dammen anlagd som branddamm. I dammens absoluta närhet finns en liten park som omgärdas av ett stort villaområde med uppväxta trädgårdar. Det växer blandad vattenvegetation i dammen som sjöfräken och mindre andmat. Dammen bedöms ha högt naturvärde i staden.

Det finns en mindre skogsyta intill dammen som främst utgörs av tallskog och brynmiljö. Tallarna växer på hällmark och det förekommer både äldre gran och tall. Övervintringshabitat för större vattensalamander finns i naturmarken utanför dammområdet och i närliggande villaträdgårdar.

Eftersom det inte med säkerhet går att säga att villaträdgårdarna i närheten av Solhemsdammen kommer fortsätta att hysa lämpliga övervintringshabitat även i framtiden vill förvaltningen säkerställa övervintring och anlägga ett mindre övervintringshabitat. Ett stenröse, eller stenmur, planeras därför att anläggas i anslutning till dammen i parkmiljön.

I samband med investeringen planerar förvaltningen att långsiktigt och försiktigt rusta upp Solhemsdammen för att säkra att lekvattnet håller hög kvalitet. För att förbättra förutsättningarna för större vattensalamander är det viktigt att upprätthålla god vattenkvalitet med klart vatten och god tillgång på finbladig vegetation. För att nå dessa mål bedöms befintlig beskuggning av dammen vara bra i dagsläget, däremot ska solbelysta delar också säkerställas.

Som ett led i den långsiktiga upprustningen kommer en redan framtagna informationsskylt om vattensalamander och dammens ursprung samt skötsel att placeras i parken. Förvaltningen vill även utreda möjligheten att på ett säkert sätt för djurlivet anlägga en utkiksplats eller trädäck för närboende och förbipasserande att lättare kunna se habitatmiljön och salamandrarna. Målsättningen är utöver de vårdande insatserna även att skapa ett spännande och informativt lokalt utflyktsmål för stadsdelens invånare.

Tidplan

Under våren kommer påfyllning av vatten att genomföras för att inte vattenståndet ska bli för lågt i förhållande till den mängd lövförna som finns. Anläggning av stenmur genomförs under vår och sommar. Parallellt med detta kommer en utredning att genomföras om det är möjligt att anlägga ett mindre trädäck intill dammen. Under senhösten planeras vid behov borttagning av en del av de nedfallna löven, där det samlas i för stora mängder under säsongen. Beskrivna åtgärder kommer genomföras under 2021.

Varför åtgärderna är angelägna att genomföras under året

Förvaltningen har under föregående säsong genomfört en del åtgärder för att stärka upp vattensalamandrarnas habitatområde. En rensning och gallring på vegetation har exempelvis genomförts i syfte att förbättra vattenmiljön. Nu återstår det att komplettera med ytterligare

investeringar i parkmiljön i form av anläggning av stenmur. Informationsskylten ämnar också till kunskapsspridning om hur närboende och förbipasserande kan värna om vattensalamandrararnas levnadsmiljö och hur habitatområden behöver skyddas och skötas för att den biologiska mångfalden långsiktigt ska säkras.

Varför dessa åtgärder inte kan rymmas inom ordinarie budget

Angivna åtgärder rymms inte inom den kommande budgeten. Förvaltningen har flera större parkinvesteringar som går in i operativa skeden och som måste prioriteras under de kommande åren. Under 2020 har en separat skötselplan för Solhemsdammen bekostats ur ordinarie driftbudget och detta är ett sätt för förvaltningen att slutföra bland annat de planerade övervintringshabitaten. Samverkan kommer att ske med miljöförvaltningen för att säkerställa att planerade åtgärder förbättrar habitatområdet och förstärker levnadsmiljön för vattensalamandern.

Beräknad utökning av driftmedlen

För att genomföra planerade åtgärder äskar förvaltningen medel om 600 000 kronor för anläggning av övervintringshabitat samt kunskapshöjande insatser och utredning av trädäck. Åtgärderna kommer genomföras av förvaltningens upphandlade årsentreprenör.